

Nr. 19 (786)

Reedel, 13. juunil 1975

XXVII AASTAKÄIK

PAREMINI SAAB ALATI

Ta oli algusest peale särtsu täis, see Valgamaa tüdruk. Laste muusikakooli seitse aastat koos õppimisega Valga 1. 8-klas-silises koolis sisendasid veendu-must olla millekski võimeline. Viimane klaveriklass jäi veel, kui tuli minna suuremasse kooli. Selleks sai Nõo matemaatika-kallakuga keskkool. Ent Valgas muusikakoolis käis ta selle vii-masegi aasta ära. Sõidu peale kulutatud ajast siis kahju küll polnud. Polnud kahju muusika ja alustatud asja lõpetamise ni-mel.

Vahepeal oli pioneeritöö. Igas ettevõtmises lõi ta agaralt kaa-sa. Edasine elukäik 1968. aastast alates ÜLKNÜ ridades, 1972. aastast TPI tudengina infor-matsiooni mehhaniseeritud töötlemise organiseerimise erialal. Seda väga lühidalt öeldud võiks iseloomustada hoopis põh-jalikumalt. Aga olgu selle kir-jatüki siht jõuda Aime enda sõ-nadeni.

Parajasti lõppes TPI au'as

Eesti NSV Ülemnõukogu saadi-kukandidaadi **AIME RONGI** kohtumine Tallinna Akadeemia valimisringkonna valijatega. Siis palusingi temalt meie ajalehe vahendusel mõned mõtted kaasüliõpilastele. Jututeemaks üliõpilasaktiivsus.

«Aktivisti peamine ülesanne on osata panna tegutsema. Kui-das, seda tulebki teada. Kõik ei lähe alati nii, nagu tahaks. Ma-jandusteaduskonnas korralda-sime leninliku õppetunni. Jäi kripeldama, nagu oleksid inime-sed vägisi kokku aetud. Järg-misel korral prooviks teha mi-dagi huvitavat ja toredat, mis tudengeid kaasa tõmbab.

Meie üliõpilasele tuleb anda teadmisi, seejuures keerulistest asjadest lihtsas vormis rääkida. Nii peaks. Põhiline on ka, et inimesed ise ei jääks kõrvalt-vaatajaiks. Mitte oodata, mida pakutakse, endal tuleb käed külge panna!

Tipikas käib sageli kaugemal.

Tore oleks, kui igaüks, kes võõrsil viibib, teaks rääkida TPI-st, oma erialast, teaduskon-nast ja sellest, millega tegeleb meie komsomol. Muidu võib tekkida piinlik olukord, et teis-d meist rohkem teavad kui me ise.

Majandusteaduskonna kom-somolisekretärina võin öelda, et inimesed on meil toredad. Abist ei keelduta. Hea meel on näha esmakursuslast, kes n.-õ. käigu-pealt antud palvele midagi teha aktiivselt reageerib. Rõõmuga täidetud ülesanne annab endale hea tunde. Osasaamisetunde.

Peamine on rühmakomsorgide õige valik ja suunamine. Kom-sorg määrab algorganisatsiooni ja terve grupi näo.

Ülemnõukogu saadikuna saan kindlasti rohkem kaasa rääkida meie üliõpilaskonda puutuvais asjades. Tahan neid võimalusi nii hästi kasutada, kui oskan.»

IVO KARLEP

● Kohtumiselt saadikukandidaati Aime Rongiga.

● MEIL KOMSOMOLIS ●

TEEME KOKKUVÕTTEID

Praeguseks on lõppenud kom-somolidokumentide vahetamine keemia-, ehitus- ja majandus-teaduskonna IV kursuse üliõpi-lastel. Uued komsomolidokumen-did on saanud kätte ligi 400 ÜLKNÜ liiget.

Oleme saavutanud komso-molidokumentide vahetamise eesmärgi, dokumentide vaheta-mise ja selle ettevalmistamise jooksul on suurenenud üliõpilas-te ühiskondlik-poliitiline aktiiv-sus, paranenud nende osavõtt leninlikust arvestusest, mitme-tele kommunistlikele noortele on antud uusi ühiskondlikke ülesandeid. Dokumentide vahe-tamise jooksul tegid kommunist-likud noored teaduskondade komsomolibüroode ja õpperüh-made komsomoliorganisatsioo-nide aadressil terve rea kriiti-lisi märkusi, mida ongi juba asunud kõrvaldama.

Komsomolidokumentide vahe-tamine tõi välja komsomoli-organisatsioonide töös terve rea

puudusi, millest siinkohal ta-hakski kirjutada — et edaspidi neid ei korrataks.

Individaalvestlused üliõpi-lastega näitasid, et reas organi-satsioonides ei arutatud ÜLKNÜ Keskkomitee kirja dokumentide vahetamise kohta läbi vajaliku põhjalikkusega. Sellest tulene-valt ei osatud lahti mõtestada vahetuse eesmärki ja selgitada selle korda. Enne dokumentide vahetamist tuleb organisatsioo-nis läbi viia leninlik õppetund «Sa innustad mind kangelas-tegudele, komsomolipilet». Õp-petunni läbiviimisega aga ei saanud kõigjal rahule jääda, halvasti tunti komsomoli aja-lugu, komsomoliorganisatsiooni ülesandeid, kongresside mater-jale.

Ka organisatsioonilisest kül-jest oli mõõdalaskmisi: komso-molipiletid polnud korras, ühel ÜLKNÜ liikmel isegi kadunud. Mõningad õpperühmad ja üli-õpilased ei esitanud õigel ajal

fotosid (nende esitamise täht-ajaks on 1 kuu enne vahetuse päeva.)

Tõsist muret teeb fakt, et osa-des õpperühmades oli ühiskond-likke ülesandeid vaid 30–35% üliõpilastest. Enne komsomoli-dokumentide vahetamist tuleb õpperühmade komsomolibüroo-del tõsiselt läbi vaadata ühis-kondlike ülesannete arv ja jao-tus õpperühmas — on loomu-lik, et ülesandeid oleks enamusel ÜLKNÜ liikmetest.

Komsomolidokumentide pa-remale ettevalmistamisele aitaks palju kaasa kommunistlike noorte tööaruannete laialdasem ärakuulamine komsomolikos-olekul — praegu on seda teh-tud vaid vähestes organisatsioo-nides.

Komsomolidokumentide vahe-tamine jätkub septembris V kur-suse õpperühmades.

TOOMAS MASING
ELKNÜ TPI komitee sekretär

15. juunil – VALIMA!

MEIE SAADIKUKANDIDAADID

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU SAADIKUKANDIDAADID:

Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilane
AIME RONG
Eesti NSV Ülemnõukogu Tallinna Akadeemia
valimisringkond nr. 55

Tallinna Leivakombinaadi pagarmeister
AILI VAHTRA
Eesti NSV Ülemnõukogu Tallinna Ehitajate
valimisringkond nr. 54

TALLINNA LINNA TÕURAHVA SAADIKUTE NÕUKOGU SAADIKUKANDIDAADID:

EKP Tallinna Linnakomitee sekretär
REIN RISTLAAN
valimisringkond nr. 262

Tallinna 4. Keskkooli direktor
ELSA VÄRTE
valimisringkond nr. 263

Teaduste Akadeemia akadeemik-sekretär
ILMAR ÖPIK
valimisringkond nr. 266

TPI rektor
AGU AARNA
valimisringkond nr. 267

Tallinna Ekskavaatoritehase tööline
ANATOLI SEMIŠEV
valimisringkond nr. 268

TALLINNA LINNA OKTOOBRI RAJOONI TÕURAHVA SAADIKUTE NÕUKOGU SAADIKUKANDIDAADID: VALIMISJAOSKOND nr. 38

ELKNÜ Tallinna Oktoobri rajooni komitee sekretär
TOOMAS RÄAMET
valimisringkond nr. 123

Tallinna Mehhaniseerimisvalitsuse ekskavaatorijuht
VIKTOR JANKOVSKI
valimisringkond nr. 124

Tallinna Taksopargi bussijuht
VLADIMIR PAVLUŠOV
valimisringkond nr. 125

Tallinna Autobussipargi bussijuht
GENNADI BAVOKIN
valimisringkond nr. 126

VALIMISJAOSKOND nr. 40

Tallinna Taksopargi lukkseppade brigadir
PEETER JÜRGENSON
valimisringkond nr. 131

«Koksohimmontaaž» brigadir
VLADIMIR MOISSEJEV
valimisringkond nr. 132

TPI keemiateaduskonna üliõpilane
HERGI KRUSIMAA
valimisringkond nr. 133

TPI prorektor
HUGO TIISMUS
valimisringkond nr. 134

VALIMISJAOSKOND nr. 41

Tallinna Teedeehitusvalitsuse lukksepp
VIKTOR ÖUNAPUU
valimisringkond nr. 135

Ehitusteenindusvalitsuse tööde vastuvõtja
JÜRI PUUSAAR
valimisringkond nr. 136

☆ ☆

Rektoraadi järjekordne nõu-pidamine toimus 3. juunil.

● Kodanike kaebuste ja aval-duste lahendamise institutsioon 1974/75. õppeaastal rääkis juris-konsult T. Aedmäe.

● Informatsiooni instituudi kapitaal-ehituse ja remondi käi-gust 1975. aasta esimesel poolel andis haldusprorektor H. Ees-maa.

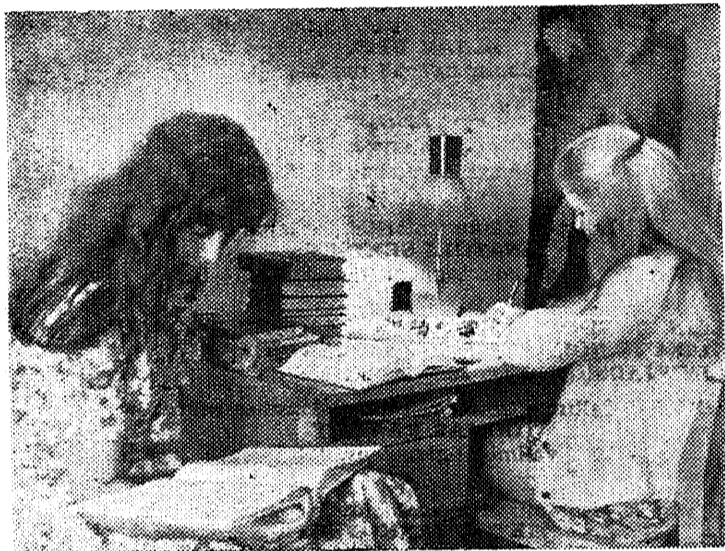
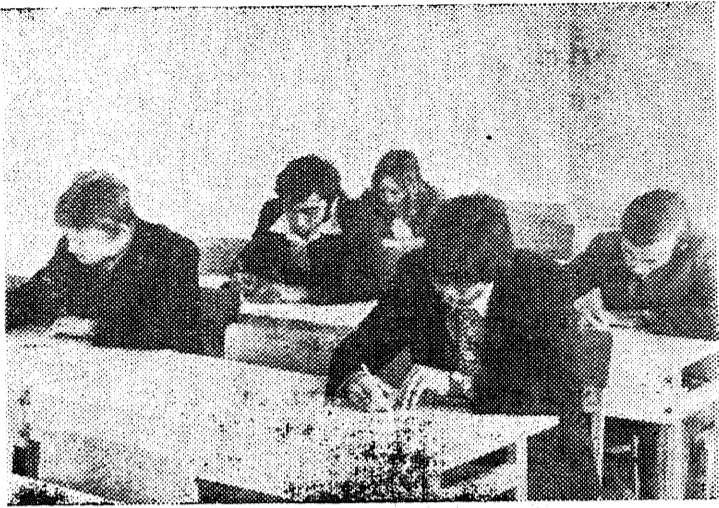
● Õppejõudude kvalifikatsioo-ni tõstmise teaduskondades ja sta-žeerimisel andis ülevaate kaad-riosakonna juhataja L. Vambo-la.

Instituudi 592 koosseisulisest õppejõust on viibinud kvalifi-

katsioonitõstmise teaduskonda-des ja stažeerimisel 1974/75. õp-peaastal 90 õppejõudu, s. o. 15,2%. Rahuldavalt on korral-datud õppejõudude kvalifikatsi-onitõstmise graafika, elektrooni-ka, organilise keemia, toiduainete tehnoloogia, ehituse öko-noomika ja organiseerimise ka-teedrites. Puudusi esineb kvali-fikatsioonitõstmise dokumen-tide korrahoidmises.

● Kuulati ära ÖMV juhataja U. Viigi informatsioon suvise tootmis- ja õppepraktika ette-valmistamisest.

SEE KENA (?) AEG...

Pildid tegi FEETER RAUKAS, jutt sai juurde IVO KARLEPILT.

Nii oli mai lõpupäevil. Sess käis siis juba tööpoolest ja käib nüüd, juuni teisel nädalal, veel suurema hooga. Kel eksameid veel enne polnud, pidi 8. juunil ikka nendega algust tegema. Nii kuni 5. juulini. Jõudu-jaksu!

Võtsime ühel päeval meie TPI-s pisut ringi vaadata, et kuidasmoodi see sessioon ikka käib.

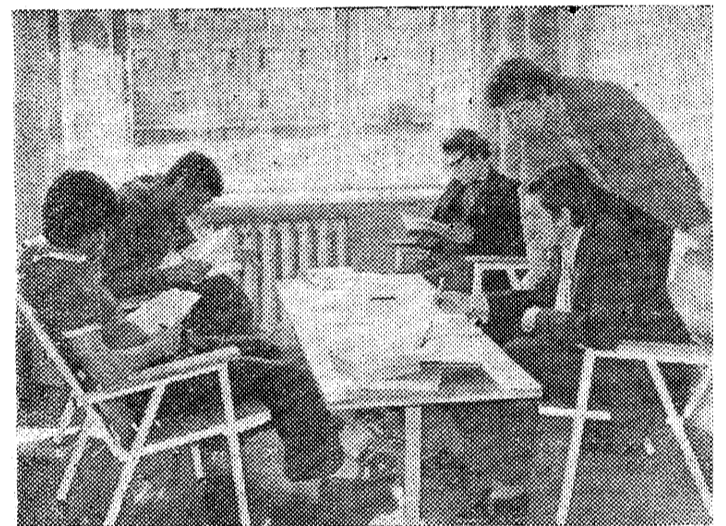
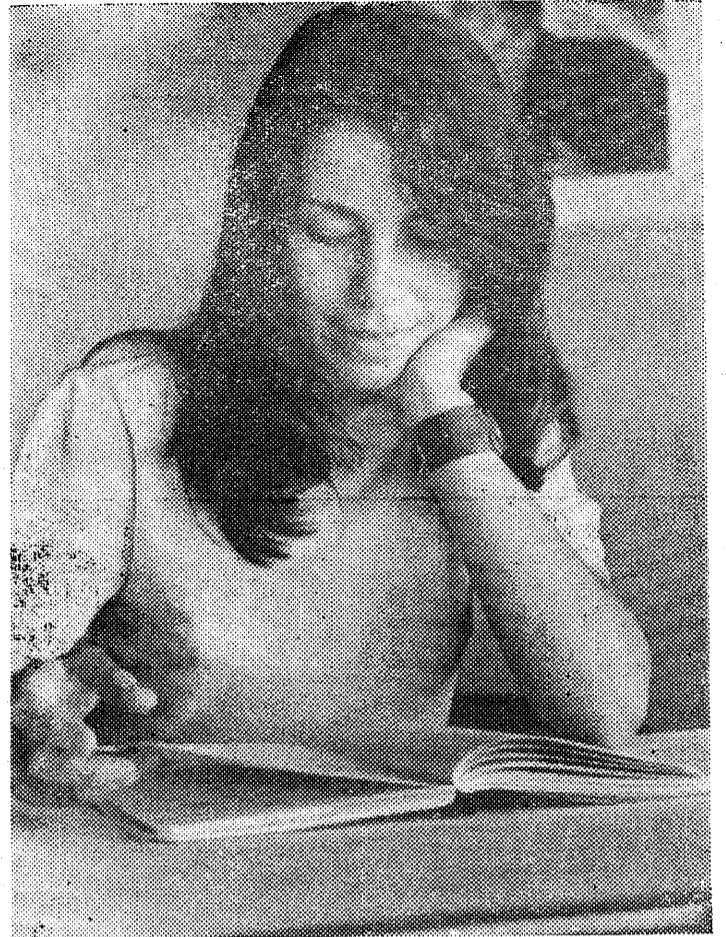
Käis küll. Kellel polnud pihta hakanud, kellel juba läbi. Aga eks tudeng teab isegi, et eksameid kõigil korraga pole. Ehitusteaduskonnas oli igatahes ehtne sessimeeleolu. Ja mõni ime, kui tabasime rühma ED-61 füüsikalise keemia eksamit tegemas. Ühiselamuteski hõngus kibedate päevade järgi.

JELENA SAVELA (EK-67) istus süvenenult hüdrauliliste masinate konsekti taga ega saanud arugi, kui pilt juba valmis. Pärast tegime veel mõned, igaks juhuks. Vahepeal ehttütarlapselik huvi, kas soeng ikka korras.

EHA LAUR (E-25) ja TIIA PÖDER valmistusid viimaseks arvestuseks. Pärimise peale, et kust tütarlastel tuli julgus minna ehitust õppima, arvasid meie terased esmakursuslased mind tahtvat nende üle veidi villast visata. Aga ei tahtnud ju. Vastus tahtsale küsimusele jäigi saamata...

Poiste ühiselamus kohtasime õppijaid paljudes tubades. Kuidas neid kõiki pildi peale jätta? Võttiski iga-meis siis oma konsektid-õpikud ja tegime puhkenurgas ühe ehtsa sessioonipildi.

Ega teagi, kas just sedasi, aga sessioon igatahes käib küll. Oi kuidas käib!

KULD JA HÕBE TPI FILMIDELE

8. mail toimus Sverdlovskis Uraali Polütehnilise Instituudi X kevadfestival. Selle raames korraldati ka väike filmifestival, mis toimus sel aastal esmakordselt ja oli pühendatud Suures Isamaasõjas saavutatud võidu 30. aastapäevale. Võistlustules oli viis kõrgemat õppeasutust ja Sverdlovski linna kultuurimaja. Festivaliprogrammis ligi 20 mängu-, dokumentaal-, õppe- ja kroonikafilmi. Kõrgkoolidest olid esindatud Kuibõševi Polütehniline Instituut, Volgogradi Polütehniline Instituut, Uraali Polütehniline Instituut ja Sverdlovski Mäeinstituut, osa võtma oli kutsutud ka Tallinna Polütehniline Instituut.

Festivalile esitatud programm oli küllalt kirev ja mitmepalgeline: oli sõjaaegse kroonika põhjal valmistatud filme Suurest Isamaasõjast, filme üliõpilaste elust koolipingis, instituute tutvustavaid reklaamfilme ja lühikesi mängufilme, oli ka õppefilm ehituskunstist ja dokumentaalfilme geoloogide elust.

Mis siis sõelale jäi?

Zürri tunnistas 35 mm filmide klassis festivali parimaks meie üheosalise «TPI reklaamfilmi», autorid Tiit Päeva ja Enn Neljand. Teisele kohale tuli meie instituudi kolmeosaline film «Viru» hotelli ehitusest, mille autoriks on Tiit Päeva. Kolmanda auhinna saavutas Uraali Polütehnilise Instituudi film «Kevad UPI-75».

16 mm filmide klassis oli teistest peajagu üle UPI-s loodud film «Hobi» geoloogide ekspeditsiooni tööst ühe maa-aluse jõe uurimisel. Filmitud oli ääretult rasketes tingimustes ja seda küllaltki meisterlikult ja omapäoliselt.

Teisele kohale tuli sama instituudi film «Eksam» üliõpilaste suvisest paadimatkast mööda kärestikulist jõge, festivali ainus värvifilm. Võib öelda, et filmitud oli rasketes ja operaatori jaoks isegi ohtlikes tingimustes.

Kolmanda auhinna sai film «Kiirel jõel». See film loodi Sverdlovski Mäeinstituudis ja tutvustab üht Uraali mägi jõge.

Kokkuvõtteks võib öelda, et UPI esimene filmifestival õnnestus nii korraldajatele kui osavõtjatele. Oli, mida õppida ja mida teistele näidata.

TPI filmirullid, saadud kingitused, diplomid ja kuldmedalid tõi Sverdlovskist Tallinna tehniliste õppevahendite teenistuse filmigrupi insener

RAIVO SILLASOO

TÄHELEPANU, I JA II KURSUSE TUDENGID!

Nagu eelmistel suvedel, nii on ka sel aastal ette nähtud suvine ühiskondlik töö nendele üliõpilastele, kellel on 8-nädalane õppevaheaeg.

I ja II kursuse üliõpilased, kes ei võta osa EUE-75 tööst ega ole seotud õppepraktikaga, on kohustatud töötama kaks nädalat instituudi käsituses. Tööobjektid on järgmised: ühiselamud, ehitusjaoskond, majandusosakond, Glehni loss, Klooga spordibaas, Haapsalu rajooni kolhoos «Kaardiväelane», TPI spordiväljakud. Peale ülalmainitud toimub töö veel kateedrite ja dekanaatide juures. Üks grupp tudengeid läheb Tallinna

linna TSN TK käsitusse. Need üliõpilased on seotud laulupeoliste toitlustamisega.

Töönädal viiepäevane, tööaeg 9-14-ni. Erandiks on täitevkomitee käsituses olevad üliõpilased, kelle tööpäev võib olla pikem. Selle korvab aga väiksem tööpäevade arv.

Suvi on jaotatud kahe nädala kaupa niisugusteks perioodideks: 7.-19. juuli, 21. juuli - 2. august, 4. august - 16. august, 18. august - 30. august.

Seoses laulupeoliste majutamisega ei saa ühiselamus elavad üliõpilased töötada esimesel perioodil, sest nad peavad selleks ajaks oma koha ühiselamus

vabastama. Nimetatud tööaeg kehtib seega Tallinnas elavatele tudengitele.

Suvisest ühiskondlikust tööst on vabastatud üliõpilased, kes on osa võtnud rahvamaleva tegevusest; sportlased, kes on vähemalt vabariigi koondise kandidaadid, ja asutuste stipendiaadid.

SÜT-i staap töötab TPI komisjonikomitee ruumis A-II-128 iga päev kella 9-13. Siin koordineeritakse töid ja lahendatakse jooksivaid küsimusi.

ELKNÜ TPI komitee SÜT-i staabi juhataja MART TIIK (AA-41)

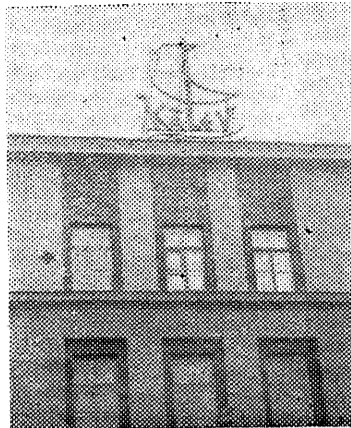
«SUURED FILOSOOFILISED MÕTISKLUSED» TEEMAL... KUI MA OLEKSIN...

1. ... päikene, siis paistaksin ainult headele inimestele.
2. ... noor, siis tahaksin vanemaks saada.
3. ... vana, siis tahaksin uuesti noor olla.
4. ... direktor, siis paneksin alluvad sõna kuulma.
5. ... alluv, siis sööksin direktori välja.
6. ... kunstnik, siis joonistaksin pilte, millistest ainult ise aru saaksin.
7. ... kriitik, siis nahutaksin taidureid üldistava mõtte puudumises.
8. ... professor, siis kukutaksin kõik üliõpilased läbi, sest nad ei tea nii palju kui mina.
9. ... ÜLIÕPILANE, siis peaksin niisuguste professorite vastu välja astuma.
10. ... AGA KUIDAS?

ÜLIÕPILASINTERNATSIONAAL

Patrice Lumumba nimeline Rahvaste Sõprus Ülikool sai 50-aastaseks. Oma eksisteerimise aja jooksul on see unikaalne ülikool andnud kõrghariduse 5600-le üliõpilasele. Acriantuuris on lõpetanud 450 inimest. Ülikooli lõpetanud töötavad praegu 90 Aasia, Aafrika ja Lääne-Ameerika riigis. Ülikoolil on suurearvuline kõrgelt kvalifitseeritud õppejõudude kaader, seal töötab ligi 100 professorit ja teaduste doktorit, 460 dotsenti ja kandidaati.

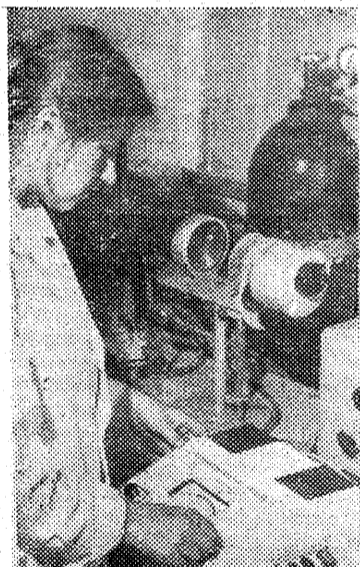
KUIDAS KONSPEKT TEGUDEKS SAAB

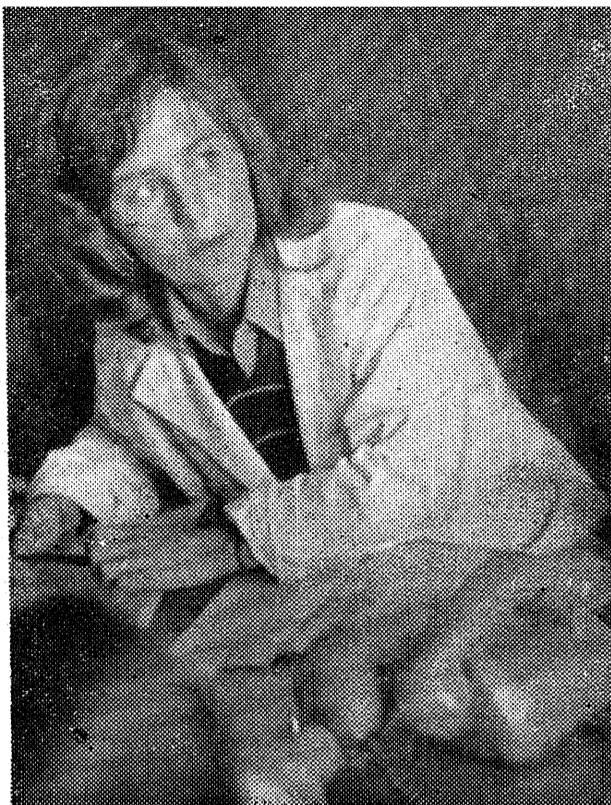
Vihma kallas nagu oavarrest, kui kolm kevadveest läbimärga «TP» toimetuse tegevliiget kondiitritoodete vabrik «Kalev» pääs las kokku said. Loomulikult ei peibutanud meid vägagi ühemõttelised aroomid Pärnu maantee vastavas lõigus ega ka mitte ülemäära suur kommiisu, vaid hoopiski uudishimu, mis on teatavasti üldse omane ajakirjanikusoost inimestele. Ah et miks ja kuidas ja mis eesmärgil ja kas ei järgne sellele pikavõitu sissejuhatusele juba midagi asjalikumat?

Inglane ütleb: *a moment, please!*

Kõigile on tuntud-teatud tõde, et ka väga hästi omandatud teooria on ikkagi ainult teooria. Alles praktikas selgub seni õpitu rakendusoskus ja on näha, kuidas konseptitüüpid kirjamaterjali märksa materiaalsemaks muutuvad. Kirjasõnas pole ammu enam uudiseks sellised kindlakskujunenud väljendid nagu «ellu rakendama», «praktilises elus välja tulema», «igapäevases elus igal sammul vaja minema», «praktilis teoks saama». Kuidas TPI keemiateaduskonna üliõpilased meie vabariigi kahes suuremas toiduainetööstuse ettevõttes oma teadmisi elustavad, seda me külaskäigul näha tahtsimegi. Nähtust-kuuldust allpool piltide ja sõnade vahendusel.

* «Kalevi» laboratooriumist leidsime Noole Ellmanni.

* «Üks hetk, palun!» — fotole jäi «Kalevis» praktikaliija Helle Namsing.

Ühele endast lugupidavale tipikale oleks ehk kasulik teada, et «Kalev» on Eesti NSV suuremaid tööstusettevõtteid, asutamisaastaks 1921, toodeteks kõikisugu magusad maiuspalad: kompekid, šokolaad, kakaopulber, vahvlid, küpsised, marmelaad, halvaa jms. Tööliisi on vabrikus kahe tuhande ringis, toodangut mõõdetakse tonnides. Seda teadsime enne kohapeale saabumist. Järele oli uuritud seegi, et praegu viibib seal praktikal kaheksa neljanda kursuse keemiatudengit. Need on Tiina Kannusaar, Noole Ellmann ja Iona Masing KO-81-st ning Jüri Eerik, Tiit Kukk, Peeter Kuningas, Ene Riimak ja Helle Namsing KM-81-st. Tiit Kukk on, muide, «Kalevi» stipendiaat, nii et päris oma inimene. Tema oligi giidiks kompekivabriku kõigil neljal korral ja aitas praktikal olevaid üliõpilasi üles otsida.

«Kohupiim? Kas Naber on seal? Las tuleb kohe üles.» Telefonikõne algus juhatas otsemaid miljöösse sisse ja andis kõige lakoonilisema tunnistuse kohast, kus olime. Helistajaks oli Mati Kalamees, Tallinna Piimatoodete Kombinaadi peamehaanik, kes on TPI lõpetanud 1970. aastal.

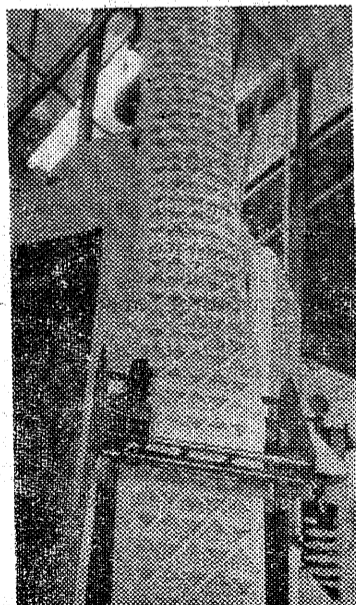
Aga Naber oli seal küll ja tuli üles ka. Nii saime siit endale ekskursioonijuhi.

Kui nüüd aus olla, siis ega piima kui niisugust me kuskil ei näinudki, väljas seisid tsisternautod, majaga ühendatud neid vooliked, sees taas torustikud ja suured tsisternid, õigmini piimatankid. Igal pool kord ja puhtus, äsjapeetud põrandal

veel väikesed veenired. Ainult lõhn lubas oletada, et tegemist on meile kõigile tuntud hüva märjukesega. Kahjuks oli parasjagu lõunavaheaeg ja hulk masinaid seisis. Pakkimistehhis näiteks oli täielik vaikus. Praegune diplomand, tulevane Piimatoodete Kombinaadi insenerkonstruktor Tiit Naber, kelle piiti nägite eelmises «TP»-s, seletas mõnede mehhanismide töötamise põhimõtet, rääkis mitmesugusest ja üha täiustuvast

* Piimapudelid, piimapudelid, piimapudelid... Nii päev läbi.

* Sellest laias paberiribast vormib masin piimapakiid, need 14-kopikased.

* Arupidamishetk. Vasakult Enn Kirss, Leo Agan, Piimakombinaadi peamehaanik Mati Kalamees.

* Siit tulevad assortiikarbid.

tehnoloogias ning järjest suurenevast võimsusest. Püüdsime talle küll kangesti targa moega kaasa noogutada, aga ainuke, millele tõeliselt aru saime ja mille väärtust väga heaga hinnata oskasime, oli külm piim.

Analoogne olukord tekkis vilimistehhis, kus transportööridel liikusid piimapudelid ja hapukoorepurgid. Üks meie hulgast ohkas hingepõhjust: «Kui inimesed ka nii organiseeritult ja teistega arvestavalt end ülal peaksid!»

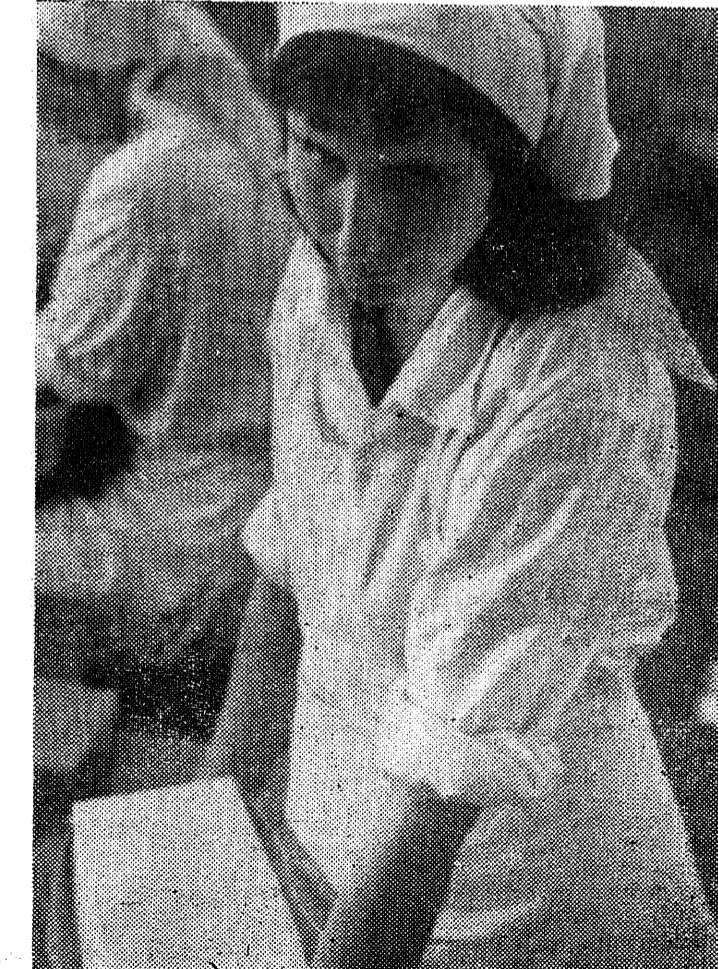
Piimakombinaadis on momentil tööl, s. o. praktikal püh-

mas KM-81 Leo Agan, Enn Kirss, Rannar Loemaa, Avo Ründva ja Andra Rohtla.

Nii see reis siis läks. Küllap sai lugejagi omajagu kaasolemist. Kirjapandu pole küll üksikasjalikkuseni täpne, aga seda ehk pole vaja. Tähtis on, et tudengid suurkoolis selgeks saanud töökohtadel toime tulevad. Viis kooliaastat peavad ju panema aluse järgnevaile viiekümnele.

URMI REINDE

Fotod: Igor Mihhailitšenko

* Tsehhis pakkis «Antekese» šokolaadi Tiina Kannusaar.

* Parcimal meie giid «Kalevis» — Tiit Kukk.

